

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Výroční zpráva za rok 2013 – shrnutí

Evropská agentura pro
bezpečnost a ochranu
zdraví při práci

V obtížné hospodářské situaci Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (dále jen „agentura“) nadále prosazovala důležitost řádné bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „BOZP“) poukazováním na hospodářské důvody. A zatímco pokračují jednání o další strategii EU v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, agentura již má o budoucnosti jasnou představu a přijala nový strategický program pro období 2014–2020.

1 Evropské observatorium rizik

V roce 2013 agentura zveřejnila zjištění svého stěžejního projektu v roce 2012 Prognóza — „Zelená pracovní místa a bezpečnost a ochrana zdraví při práci“: — [hlavní zprávu](#) v angličtině a [souhrnnou zprávu](#) v šesti jazycích. Následovala zpráva o [BOZP a větrné energii](#) a elektronická fakta o [zelených budovách](#) a [využívání solární energie v malém měřítku](#) a doprovodné kontrolní seznamy rizik spojených se [zelenými budovami](#) a [využíváním solární energie v malém měřítku](#). Agentura také spustila nové webové stránky věnované [BOZP na zelených pracovních místech](#).

Projekty Prognóza využívají přístup založený na scénářích pro určování a předpovídání rizik v oblasti BOZP vznikajících na základě změn technologií nebo změn ve společnosti. Agentura zadala vypracování přehledové studie, jejímž cílem bylo určit nejzásadnější nové a nově se objevující problémy, aby se jimi zabývala další velká studie projektu Prognóza. Dále zadala vypracování aktuálního přehledu – „Aktuální a nové problémy v oblasti BOZP ve zdravotnictví, včetně domácí a komunitní péče“. Zdravotní a sociální péče byla označena za odvětví s vysokým potenciálem z hlediska zaměstnanosti, je to však zanedbávaná oblast, co se týče BOZP, zejména domácí a komunitní péče. Zjištění této studie budou zveřejněna v roce 2014.

V roce 2013 byly dokončeny přípravné práce pro druhé vydání dalšího ze stěžejních projektů agentury — [Evropského průzkumu podniků na téma nových a vznikajících rizik \(ESENER\)](#). Tato důležitá práce poskytuje přehled o způsobu, jakým jsou v Evropě řízena rizika na pracovišti. Průzkum realizovaný v roce 2014 bude poprvé zahrnovat mikropodniky (5–10 zaměstnanců) a zemědělství.

Mezi další důležité práce dokončené v roce 2013 patří přehled literatury „[Nová rizika a trendy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žen na pracovišti](#)“, který poskytl mimo jiné důležité informace o nádorových onemocněních souvisejících s prací u žen a rizicích povolání pro reprodukční zdraví žen. Aktuálně se připravuje zpráva hodnotící současný stav v oblasti nádorových onemocnění vzniklých v souvislosti s výkonem povolání a další zpráva o reprodukčních rizicích na pracovišti, které budou zveřejněny v roce 2014.

V prosinci 2013 byly na konferenci v Evropském parlamentu představeny předběžné výsledky velkého pilotního projektu – „Bezpečnější a zdravější práce v každém věku: bezpečnost a ochrana zdraví na pracovišti v kontextu stárnoucí pracovní síly“. [Sborník](#) byl zveřejněn na webu agentury na začátku roku 2014.

Ve zprávě agentury z roku 2013: „[Výzkum priorit v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v Evropě: 2013–2020](#)“ jsou uvedeny priority výzkumu, jehož cílem je doplnit naše znalosti v souladu se strategií

Evropa 2020. Na základě toho agentura v roce 2014 sestaví seznam „hlavních priorit“ a zadá vypracování stanovisek.

A konečně, pokračovaly práce na projektu agentury [OSHWiki](#), který má být oficiálně spuštěn v létě roku 2014. Celkem bylo zadáno, vypracováno a schváleno 121 nových článků a dalších 28 článků se připravuje. Tento projekt přilákal velký zájem na summitu kampaně Zdravé pracoviště, který se

uskutečnil v listopadu v Bilbao, a rovněž podnítl zájem mezinárodních organizací působících v oblasti BOZP.

2 Informace o pracovním prostředí

Významným úspěchem bylo vypracování průvodce pro kampaň 2014–2015 — [Zdravé pracoviště zvládne i stres](#). Kampaně představují stěžejní osvětovou aktivitu agentury a jsou důležitým prostředkem pro oslovení pracovišť, zejména v mikropodnicích a malých a středních podnicích. Spoustu práce zabrala také příprava praktických informací na podporu podniků, zejména malých a středních podniků, v řízení psychosociálních rizik na pracovišti. Elektronický průvodce bude zveřejněn v každém jazyce EU včas, aby byl k dispozici pro Evropský týden bezpečnosti a ochrany zdraví při práci konaný v říjnu 2014. V roce 2014 budou rovněž zveřejněny dva důležité přehledy zaměřené na zlepšení našeho povědomí o sociálních rizicích a potenciálních strategiích, jak je řešit.

Kampaň 2012–2013 — [Partnerství při prevenci rizik](#) — byla zatím neúspěšnější. V rámci kampaně realizováno více činností a zapojilo se více oficiálních partnerů než kdy dříve. Zároveň je s ní spojeno jedno důležité „poprvé“. V červnu agentura v Bruselu uspořádala velmi úspěšnou akci pro partnery kampaně — [„Srovnávání a sdílení příkladů správné praxe v oblasti BOZP“](#). Na této akci se sešli odborníci v otázkách BOZP s tvůrci politik, aby si vyměnili poznatky a příklady správné praxe.

Od svého zahájení v roce 2011 se projekt [on-line interaktivního hodnocení rizik \(OiRA\)](#) stal základním kamenem práce agentury v oblasti propagace BOZP na pracovištích v celé Evropě, zejména v malých a středních podnicích, které tvoří 99 % podniků a jejichž zdroje bývají často omezené. V roce 2013 bylo vydáno devět nových nástrojů: nástroje pro kadeřnictví pro Belgii (ve francouzštině a vlámsštině) a Portugalsko; španělský nástroj pro autoškoly a nástroj pro kožedělné dílny (v katalánštině); lítevský nástroj pro autoopravny; nástroje pro stravování pro Francii a Řecko; lotyšský nástroj pro kancelářské práce

a nástroj pro soukromé bezpečnostní agentury pro EU. Zhruba 50 dalších nástrojů se připravuje a na vývoji a vylepšování nástrojů nyní v Evropě pracuje komunita OiRA. Agentura svoji práci podporuje prostřednictvím poskytování školení používání generátoru nástrojů OiRA a podpory pro komunitu OiRA.

Dále agentura zadala vypracování studie proveditelnosti zaměřené na propagaci a podporu rozšířeného využívání nástrojů pro provádění řešení BOZP, které jsou již v členských státech k dispozici nebo které se připravují.

Další důležité publikace vydané v průběhu roku zahrnovaly zprávy [„Rozmanité kultury při práci: zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví prostřednictvím řídicích schopností a účasti“](#) a [„Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a vzdělání: celoškoliní přístup“](#).

3 Komunikace, kampaně a propagace

Kampaň Zdravé pracoviště 2012–2013 – Partnerství při prevenci rizik – stavěla na úspěších předchozího roku. K agentuře se přidal rekordní počet [87 oficiálních partnerů](#) — společností a organizací z veřejného i soukromého sektoru z celé Evropy — a společně se zaměřili na zlepšování bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti prostřednictvím vůdčích řídicích schopností a účasti zaměstnanců. Ve více než 30 zemích proběhly osvětové akce a agentura spustila vícejazyčný [soubor on-line nástrojů kampaně](#), pomocí něhož může kdokoli uspořádat vlastní kampaň na podporu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. V dubnu se v Dublinu uskutečnilo slavnostní předávání [cen za správnou praxi](#) ve spojení s irským předsednictvím Rady Evropské unie. Během Evropského týdne

bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v říjnu se uskutečnily stovky akcí na vnitrostátní úrovni – zaměřené na školení a odborné vedení (tzv. coaching), semináře a konference a propagace kampaně a jejich poselství prostřednictvím sociálních médií. Kampaň skončila v listopadu [sumitemem Zdravé pracoviště v Bilbau](#). Na této akci se sešlo kolem 300 delegátů, aby si vyměnili nápady a získané poznatky, navázali na úspěchy kampaně a zajistili, že práce v oblasti prevence rizik bude pokračovat i po skončení kampaně.

Když se kampaň 2012–2013 chýlila ke konci, již probíhaly přípravy kampaně 2014–2015 – Zdravé pracoviště zvládne i stres. Kampaň byla naplánována, bylo vytvořeno logo a připraveny hlavní [propagační materiály](#). Zároveň vznikl [film o stresu](#) s oblíbenou kreslenou postavičkou Napem v dílně partnerů agentury z Napo Consortium.

Zjištění třetího [Evropského průzkumu veřejného mínění na téma bezpečnosti a ochrany zdraví při práci](#) byla představena 9. května na Den Evropy. Více než 16 500 pracovníků v 31

zemích odpovídalo na dotazy na téma stresu při práci a BOZP u starších pracovníků. Výsledky s sebou přinesly množství tiskových zpráv a potvrdily nutnost propagace poselství kampaně 2014–2015 — že psychosociální rizika lze řídit stejně systematicky jako jakýkoli jiný problém v oblasti BOZP — v celé Evropě.

Bylo zavedeno osvětové portfolio pro kontaktní místa zaměřené na propagaci OiRA a podporu používání tohoto nástroje v malých a středních podnicích. Během roku se uskutečnilo devět propagačních seminářů v Belgii, na Kypru, v Řecku (dvě spojené akce), Lotyšsku (tři spojené akce) a Litvě (dvě samostatné akce).

Pátý rok za sebou agentura představila svou [filmovou cenu v rámci kampaně Zdravé pracoviště](#) na Mezinárodním festivalu dokumentárního a animovaného filmu v Lipsku ([DOK Leipzig](#)). Agentura rovněž podporuje produkci a opatření DVD vítězného filmu titulky pro distribuci prostřednictvím národních kontaktních míst a organizuje promítání v celé Evropě.

V roce 2013 byl představen nový [film o Napovi o pádech a uklouznutí – Napo v ... Nic pro zasmání](#). Iniciativa „[Napo pro učitele](#)“ nabízí prostřednictvím internetu celou řadu zdrojů, včetně filmů o Napovi, za účelem ‚začleňování‘ nebo integrace problematiky BOZP do vzdělávání a pěstování dobrých návyků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví u dětí již od raného věku. Do konce roku 2013 byl balíček ‚Napo pro učitele‘ k dispozici v 18 jazycích a byl propagován ve 23 členských státech a zemích Evropského hospodářského prostoru.

Po celý rok 2013 tiskové oddělení propagovalo a zveřejňovalo práci agentury. Bylo posíleno [mediální partnerství kampaně](#), takže kampaň 2012–2013 měla podporu 20 mediálních partnerů z devíti členských států. Nový přístup propagace slavnostního vyhlášení vítězů soutěže Ceny za správnou praxi značným způsobem zvýšil prestiž této soutěže. Pokračovaly práce na změně vzhledu webových stránek agentury, které budou dokončeny v roce 2014 a umožní agentuře posílit její pozici jako prvního referenčního bodu v otázkách BOZP v Evropě. V roce 2013 agentura vydala 11 nových zpráv a 12 elektronických fakt i řadu propagačních a audiovizuálních materiálů.

Komunikační partnerství agentury se sítí Enterprise Europe Network (EEN) v roce 2013 vzkvétalo: národní kontaktní místa (Focal Points) a vyslanci sítě EEN pro otázky BOZP zorganizovali 18 národních partnerských setkání jako způsob předávání informací pracovištím v Evropě – a zejména malým a středním podnikům. Tito dva partneři také spolupracovali na prvním ročníku soutěže o ceny EEN za BOZP, která oceňuje mimořádné šíření poselství BOZP v malých a středních podnicích. První cena byla předána v listopadu na summitu Zdravé pracoviště v Bilbao.

4 Budování sítě a koordinace

Provádění [víceletého strategického programu agentury pro období 2014–2020](#) posílí její vazby se sítí národních kontaktních míst (Focal Points). V roce 2013 bylo výzvou zajistit, aby [sít' kontaktních míst](#) (Focal Points) i přes náročné podnikatelské prostředí dále dobře fungovala. Návštěvy na vysoké úrovni pomáhají ukázat vládám a sociálním partnerům důležitost práce kontaktních míst. V roce 2013 agentura uskutečnila dvě takové návštěvy – jednu v Litvě a jednu ve Finsku. Na mezinárodní úrovni agentura podpořila Mezinárodní organizaci práce na vzdělávacím semináři pro tvůrce politik v oblasti BOZP prezentujícím evropský tripartitní model.

Agentura pokračovala v přípravách kandidátských a potenciálních kandidátských zemí na zapojení do aktivit zaměřených na BOZP v Evropě například jejich podporou, aby se připojily k její síti kontaktních míst a zapojily do jejích činností, překládáním a tiskem materiálů pro kampaně Zdravé pracoviště, distribucí DVD o Napovi a povzbuzováním těchto zemí, aby se zúčastnily soutěže o Ceny za správnou praxi. Právě tato soutěž v tomto ohledu zaznamenala v roce 2013 velký úspěch, jelikož jedním z vítězů byla turecká společnost, což je skvělý příklad vlivu práce agentury.

Styčná kancelář v Bruselu pokračovala ve své hlavní práci spočívající v zastupování agentury a poskytování informací klíčovým partnerům. V roce 2013 kancelář zaznamenala zvýšený důraz na svoji práci v oblasti evropského sociálního dialogu z hlediska potenciálu odvětvových výborů pro sociální dialog přispět k tvorbě nástrojů pro projekt OiRA. Kancelář také uspořádala úspěšnou studijní návštěvu ústředí agentury pro členy Evropského parlamentu, aby mohli získat podrobnější bezprostřední informace o jejím fungování.

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA)

přispívá k cíli učinit z Evropy bezpečnější, zdravější a produktivnější místo pro práci. Agentura provádí výzkum, vývoj a distribuci spolehlivých, vyvážených a nestranných informací v oblasti BOZP a pořádá celoevropské osvětové kampaně. Agentura, kterou zřídila v roce 1996 Evropská unie a která má sídlo ve španělském Bilbau, umožňuje spolupráci zástupců Evropské komise, vlád členských států, organizací zaměstnavatelů a zaměstnanců i předních odborníků ze všech členských států Evropské unie i dalších zemí.

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

12 Santiago de Compostela,
E-48003 Bilbao, Španělsko
Tel. +34 944358400
Fax +34 944358401

E-mail: information@osha.europa.eu